Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zl.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 284 | Katowice, niedziela 7 grudnia 1930. | Rok 29

Polityka bezmyślnego samolubstwa.

Niema dzisiaj prawie kraju, któryby nie posiadał ludności, pod względem narodowym mieszanej. Rozpowszechnione już jest dzisiaj powiedzenie Mac Donalda, przywódcy socjalistycznej Labour Party w Anglji, że **w jakikolwiek sposób chcielibyśmy rozmieścić granice państw, to nie unikniemy tego, że zawsze będą istniały mniejszości narodowe.**

Gdy w r. 1919 budowano nową Europę, zdawało się, że ogólnie zostanie uznane prawo mniejszości narodowych do „istnienia" i kulturalnego rozwoju. W tym kierunku idąc przyjęła Polska nawet międzynarodowe zobowiązania co do mniejszości i zobowiązania te lojalnie wypełnia. Nie dzieje się to jednak gdzieindziej, gdzie również mniejszości istnieją. Jednem z takich państw są Niemcy. Ich praktyczny stosunek do mniejszości w Niemczech żyjących t. j. do Polaków Serbów, Duńczyków, Litwinów jest ogólnie znany. Dotychczas jednak wstydzili się Niemcy przyznawać do tego, że ich polityka mniejszościowa jest polityką ucisku. Przyznają się do tego dopiero narodowi socjaliści Hitlera, którzy dziś narzucają się ze swoimi poglądami, jako poglądami młodych Niemiec.

Organ pacyfistów niemieckich „Chronik der Menschheit" przyniósł właśnie ciekawy artykuł o programie mniejszościowym partji narodowo-socjalistycznej a więc tej samej partji, która szczyci się zdobyciem 7 miljonów głosów, z okazji ostatnich wyborów i stawia coraz niebezpieczniejszego dla spokoju wewnętrznego w Niemczech, żądania.

Narodowi socjaliści, a zwłaszcza wodzowie tego ruchu, starają się płynąc z masą i prześcigować wszelkie inne partje tak pod względem haseł socjalnych, jak i narodowych. Ich polityka stara się dawać w każdej dziedzinie (gospodarczej, spraw zagranicznych i t. d.) coś jaskrawie odrębnego.

Przystępując do charakterystyki mniejszościowych planów zwolenników Hitlera zatrzymać się należy według „Chronik der Menschheit" na wniosku ich frakcji w Reichstagu z dn. 17 października br. Zażądali hitlerowcy wówczas ni mniej ni więcej, jak wprowadzenia w życie specjalnej ustawy, któraby: 1) umożliwiła Niemcom, przebywającym zagranicą, wykonywanie praw wyborczych oraz 2) przyznała mniejszościom niemieckim i wogóle Niemcom, obywatelom innych państw (także Austrji), reprezentację w niemieckim Reichstagu.

Żądania takie — każdy rozsądny człowiek musi przyznać — są jeszcze jednym dowodem, że narodowi socjaliści prowadzą politykę nieodpowiedzialną. Do czego bowiem by doszło, gdyby parlament niemiecki podobną ustawę uchwalił? Napewno spotkałby się z protestami nawet państw zaprzyjaźnionych. Państwa te nie będą nic miały przeciwko temu, jeżeli Rzesza podtrzymywać będzie kulturalne dążenia i dopomagać ich ludności niemieckiej, ale napewno nie zgodzą się, ażeby ta ludność do Reichstagu berlińskiego wysyłała swoich posłów, obawiając się, że tą drogą mogą powstać rozdźwięki między ludnością niemiecką, a władzą państwową.

Zapytajmy teraz, jaki jest program hitlerowców w stosunku do mniejszości w samych Niemczech? Otóż dążą oni odpowiada „Chronik der Menschheit" już nietylko do osłabienia tych mniejszości, ale nawet do ich całkowitego zniszczenia.

Wraz z Hugenbergiem wnieśli do Reichstagu projekt ustawy, który żąda m. in., ażeby nie dopuścić mniejszości do nabywania gospodarstw rolnych, ogrodniczych, leśnych, tworzonych przez prowincjonalne towarzystwa ziemskie (siedlungowe). Nawet Niemiec, który zatrudnia robotnika polskiego, powinien być wykluczony od tego rozdziału ziemi. Jak znowu tego rodzaju zarządzenie pogodzić z postulatami partji narodowo-socjalistycznej o przyznaniu Niemcom zagranicznym reprezentacji w parlamencie Rzeszy, jeżeli mniejszościom nie niemieckim na obszarze tejże Rzeszy odebrana ma być poprostu możność egzystencji? Lecz narodowi socjaliści domagają się tylko praw jednostronnych, wszystkiego żądają dla Niemców, niczego dać nie chcą innym. Jest to polityka bezmyślnego, zwierzęcego samolubstwa. Również w pruskim Landtagu, podkreśla w zakończeniu „Chronik der Menschheit", prowadzona jest przez nich polityka antymniejszościowa.

Rząd p. Sławka przystąpił do pracy.

Kredyty dla bezrobotnych.

Warszawa. W piątek, dnia 5 grudnia br. o godz. 17,50 odbyło się pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów Walerego Sławka posiedzenie Rady Ministrów, na którem Rada Ministrów uchwaliła **projekt ustawy skarbowej** na okres od 1 kwietnia 1931 do 31 marca 1932 r., oraz powzięła uchwałę w sprawie przyznania dodatkowych kredytów w budżecie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej na dopłatę Skarbu Państwa do Funduszu Bezrobocia oraz na **pomoc dla bezrobotnych.**

Kłopototy o nowy rząd we Francji.

Paryż. Rząd kierowany przez p. Tardieu upadł, wskutek wyrażenia mu braku zaufania przez senat francuski. Wszystkie dzienniki przewidują, że przesilenie ministerjalne będzie długie i ciężkie, nie okazując zresztą zdziwienia z upadku gabinetu Tardieu, który ostatnio był poważnie zachwiany. Cała prasa podkreśla osobiste zasługi Tardieu, zaznaczając, że, jeśli Poincare zgodzi się przyjąć misję tworzenia gabinetu, to będzie mógł liczyć na znaczną większość koncentracyjną. Obalenie rządu p. Tardieu spotyka się w szeregu dzienników z surową oceną.

Radykalny organ „La Volonte" zaznacza, że Senat dał dowód niezwykłej stronniczości względem Tardieu, który wygłosił w senacie przemówienie pełne godności, oparte na szeregu niezbitych faktów, a zarazem jedno z najpiękniejszych przemówień, jakie kiedykolwiek dało się usłyszeć w parlamencie. Tardieu prosił, aby sądzono go według taktów, lecz nie na podstawie plotek zakulisowych, lub niesłusznie przypisywanych mu zamiarów.

Senat — oświadcza „La Volonte" — sądząc wbrew niezbitym faktom, wydał wyrok w wysokim stopniu stronniczy, co niezawodnie wytworzy poważne zamieszanie.

Rozkład austrjackiej „Heimwehr".

Wiedeń. W obozie Heimwehry (która naśladuje niemieckich bojowców nacjonalistycznych) następuje daszy rozkład. Na posiedzeniu kierownictwa Heimwehry Dolnej Austrji doszło do ostrej utarczki słownej między inż. Raabem a naczelnym kierownikiem ks. Stahrembergiem. Raabe zarzucił Stahrembergowi, że wprowadził on Heimwehrę do obozu hitlerowskiego. Inż. Raabe został odwołany z urzędu kierownika Heimwehry Dolnej Austrji. Raabe oświadczył jednak, że nie uznaje tej uchwały. W ten sposób powstał w Dolnej Austrji rozłam w obozie Heimwehry. Raabe twierdzi, że 80 proc. członków Heimwehry stoi po jego stronie. Heimwehra w Przedarulanji uchwaliła wobec mów i polityki ks. Stahremberga zająć stanowisko wyczekujące. W Innsbrucku uchwaliło zebranie przywódców Heimwehry tyrolskiej votum ufności Seidlemu, który — jak wiadomo — wystąpił z kierownictwa. Seidle obiecał, że organizacja Heimwehry tyrolskiej zarządzi wybór nowego kierownictwa i oświadczył przytem, że major Papst wobec dzisiejszych stosunków politycznych w Austrji zrzekł się współpracy w Heimwehrze.

Walka w łonie Heimwehry ma znaczenie wielkie dla stosunków politycznych Austrji.

Otwarcie Sejmu Śl.

Katowice. Otwarcie sesji Sejmu Śląskiego nastąpi w dniu 9 grudnia br. o godzinie 15. Otwarcia dokona P. Wojewoda dr. Grażyński.

Z posiedzenia Rady Wojewódzkiej.

Katowice. Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu w dniu 4 bm. zamianowała na następny okres 3-letni członków Okręgowej Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli, a następnie zatwierdziła projekt ubezpieczenia prawego brzegu rzeki Wisły na przestrzeni km. 3.400—3.520, uchwałę korporacyj miejskich miasta Mikołowa w sprawie zaciągnięcia pożyczki 200.000 zł. na budowę szkoły powszechnej, oraz uchwałę korporacyj miejskich miasta Mysłowic w przedmiocie zaciągnięcia pożyczki 200.000 zł. na budowę szkoły powszechnej. Pozatem Rada Wojewódzka załatwiła szereg spraw komunalnych i osobowych.

Ojcobójstwo w Pszowie.

Katowice. W dniu 5 bm. o godz. 17,50 niejaki Kowol Jan z Pszowa, powiat Rybnik, dokonał morderstwa kilkakrotnymi wystrzałami z rewolweru na osobie ojca swego Wincentego Kowola, poczem sam usiłował popełnić samobójstwo, strzelając 4-krotnie w piersi. Rannego samobójcę odstawiono do szpitala Sp. Brackiej w Rydułtowach. Przyczyny mordu nie zdołano dotychczas ustalić. Śledztwo w toku.

Wyróżnienie ambasadora Chłapowskiego.

Paryż. Ambasador Chłapowski został obrany niedawno na członka francuskiej Akademji Rolniczej. Na wczorajszem posiedzeniu Akademji odbyło się uroczyste objęcie przez niego krzesła. Przy tej okazji prezes Akademji wygłosił na cześć ambasadora Chłapowskiego powitalną mowę, na którą ambasador odpowiedział dłuższem przemówieniem.

Ulica polska w Rzymie.

Rzym. Gubernator Rzymu zawiadomił oficjalnie ambasadę polską o nadaniu jednej z ulic Rzymu nazwy Via Polonia.

Śmiały ratunek angielskiej lotniczki.

Rzym. Pisma wieczorne jednocześnie z wiadomością o wylądowaniu trzech lotników włoskich, którzy przelecieli z Kapszadtu do Rzymu, podają szczegóły katastrofy miss Spooner, która zmierzała z Anglji do Kapszadtu, wyleciawszy z Rzymu w środę wieczorem. Z powodu uszkodzenia motoru miss Spooner musiała opuścić się na morze. Po dwugodzinnem bezskutecznem oczekiwaniu pomocy, lotniczka rzuciła się z samolotu w wodę i szczęśliwie dopłynęła do brzegu koło Belbonte Calabro. Miała tyle sił, aby dobrnąć do stacji kolejowej i zażądać pomocy. Zorganizowana ekspedycja przypilotowała do portu utrzymujący się na morzu aparat, wraz z lotnikiem Edwardsem. Edwards jest lekko ranny. Ludność zgotowała lotnikom serdeczną manifestację.

TELEGRAMY.

Podróżny, który zapłacił 100.000 zł. cła.

Wilno. „Express Wileński“ podaje, że straż celna, rewidująca bagaże pasażerów pociągu osobowego, przybyłego z Rosji sowieckiej na stację Stołpce, znalazła w walizce niejakiego Harrysa jeden kilogram djamentów różnej wielkości. Harrys wyraził zgodę na uiszczenie cła i oświadczył, że brylanty te wiezie do Anglji. Pobrano od niego 100.000 zł. opłaty celnej. Drogę przez Polskę do Zbąszynia, p. Harrys odbędzie pod eskortą dwóch celników.

Wielotysięczna kradzież w stoczni gdańskiej.

Gdańsk. W nocy z czwartku na piątek niewykryci sprawcy przez wyłom w ścianie dostali się do biura stoczni (fabryki okrętów) i po rozpruciu kasy skradli 15.000 guldenów w gotówce oraz papierów wartościowych na sumę 25.000 guldenów. Pozostawienie w kasie tak wielkiej sumy na noc spowodowane zostało okolicznością, że dziś rano miały być dokonane w biurze znaczniejsze wypłaty.

Nagana administracji czeskiej.

Rzym. „Osservatore Romano“ w artykule, zatytułowanym „Walka antyobywatelska“ atakuje metody działania administracji czechosłowackiej, która podczas ostatniego spisu ludności operowała terminem „chrześcijanin“ bez wyszczególnienia właściwego wyznania obywateli, i w ten sposób umożliwia fałszowanie liczby katolików w państwie.

Masowa śmierć wskutek . . . mgły.

Leodium. W okolicy Engis zanotowano około 16 zgonów osób w wieku od 30 do 70 lat. Przyczyną zgonów mają być gęste mgły, niepozwalające na rozróżnienie przedmiotów już w odległości 1 metra. Dodać należy, że wszystkie zmarłe osoby cierpiały na astmę.

Wykrycie tajnych organizacyj przeciwfaszystowskich

Rzym. T. zw. Ovra, t. j. wydział specjalny dyrekcji generalnej służby bezpieczeństwa, uzależniony bezpośrednio od ministra spraw wewnętrznych wykrył tajną organizację, przygotowującą wystąpienia przeciwko istniejącemu ustrojowi. Niektóre z projektowanych zamachów miały się odbyć w czasie obchodu 8 rocznicy marszu na Rzym. W związku z tem aresztowano i oddano do dyspozycji trybunału specjalnego 24 osoby, w tej liczbie 2 kobiety. Wykryto również ślady organizacji komunistycznej, która miała działać w Emilji i w Romanji, przyczem w prowincjach tych aresztowano kilka osób. Przywódców ruchu komunistycznego oddano do dyspozycji trybunału specjalnego. Wreszcie w samym Rzymie wydział specjalny wykrył tajną organizację antyfaszystowską, która wydawała perjodyczne druki, poświęcone propagandzie antyfaszystowskiej. Aresztowano 3 przywódców tej grupy, którzy przyznali się do winy i oddani zostali do dyspozycji trybunału specjalnego do spraw obrony państwa.

Gwałtowne walki w Chinach.

Pekin. W ostatnich dniach odbyły się gwałtowne walki między pierwszą armją tak zwanej armji czerwonej i wojskami rządowemi, które usiłowały uwolnić misjonarza norweskiego Tweda i misjonarza amerykańskiego Berta Nelsona, więzionych w miejscowości Rwangen na północno-wschód od Hupen. W wojskach rządowych straty wynoszą około 200 zabitych i rannych, straty strony przeciwnej dochodzą do 1000.

Rosja niezadowolona, że inne państwa są od niej lepiej uzbrojone.

Genewa. Szwajcarska Agencja Telegraficzna podaje, że przewodniczący delegacji sowieckiej Łunaczarskij przesłał na ręce przewodniczącego przygotowawczej komisji konferencji rozbrojeniowej pismo, w którem zawiadamia, iż delegacja sowiecka nie może zgodzić się na projekt konwencji rozbrojeniowej, jaki wyłonił się w następstwie obrad komisji, gdyż projekt ten nie prowadzi do poważnego ograniczenia i redukcji zbrojeń. Pismo zaznacza, że Rosja sowiecka będzie broniła zajętego na konferencji stanowiska.

Konieczność wzmocnienia misji katolickiej w Rosji.

Rzym. Podczas uroczystości na intencję misyj katolickich zwracała uwagę przemowa biskupa d'Herbigny, przewodniczącego papieskiej komisji „pro Russia“, który zilustrował prześladowanie religji chrześcijańskiej w państwie sowieckiem, podnosząc ofiarność i siłę ducha katolików, oraz konieczność wzmocnienia misji katolickiej w Rosji. Zebranie zakończono śpiewem błagalnym pieśni: „Spasitiel mira, spasi Rossiju“.

Komisarz bolszewicki żywcem spalony.

Wilno. Z pogranicza donoszą, iż w nocy na 2 grudnia wskutek podpalenia spłonęła sowiecka graniczna wieś Kozarowo, położona w pobliżu odcinka granicznego Radostowice. Pastwą płomieni padło 20 domów mieszkalnych, należących do rodzin starszyzny sowieckiej i kilka składów z żywnością. W jednym z domów **spłonęła żywcem rodzina komisarza.** Dom ten został oblany naftą i ze wszystkich stron zaryglowany, tak, iż nikt z obecnych nie mógł się wydostać.

Porwanie zakonnika przez komunistów.

Hankou. O. Franciszkanin de Gaspari, Włoch, porwany został przez komunistów w Sin-Hou w północnej części prowincji Hu-Nan.

BRANIBOR.

109) (Ciąg dalszy).

Jak pijana Edyta od drzwi do drzwi leci, wrzeciądze zasuwa, ślepo rozkazu Kizy słucha, wie, że on ma rozum, który szalona straciła.

— Co czynić mężu?... O!! mężu!!

Zaśmiał się bezczelnie Kiza.

— Masz mężów dwóch...

— Co czynić?

— Usunąć go! — krzyknął. — Tą izbą pachołkowie i służebnice chodzą...

Edyta obłąkana. Upadła na ławkę, siedzi, niemal szalonym błędnym wzrokiem na Mieczysława patrzy...

— Weź go stąd! Do drugiej izby... Na łoże z nim.

Bez zmysłów, bez przytomności, bez świadomości wypełnia Edyta rozkazy Kizy. Ujęła za nogi Mieczysława, chwycił go w ramionach Kiza, przenoszą go do łożnicy.

— Chory.

— Nieprzytomny. Zmysłów niema.

— Przyjdzie do siebie... Świadomość odzyska — bełkoce Edyta.

— Uspokój się.

— Idę! Idę! — krzyczy kobieta.

— Cicho!! Szalejesz... Kędy chcesz iść?!

— Uciekam stąd!

— Dokąd? Rozum straciłaś!

— Iść stąd muszę! Uciec...

— Cicho. Nie budź...

— Co czynić? Mów! Co czynić? — szepce Edyta ustami, na których zjawiła się spieniona ślina...

— Ja wiem co czynić mamy...

— Mów. W głowie się miesza. Szczęki klekocą...

— Ratuj nas oboje...

— Ja mam ratować. W jaki sposób?

— Chcesz lekarstwa na nieszczęście?

— Daj je!

— Oto jest — rzekł zimno Kiza.

— Co?! Nóż!!!

— Weź ten nóż...

— Ja?

— Idź...

— Dokąd?

— Dokąd! Pytasz się?!

— Ty wiesz. Idź!! Idź!

Edyta zachwiała się, cofnęła się w tył, aby nie upaść, oparła się o modrzewiową ścianę.

— Idź!!

Głosem bez dźwięku, głosem trupim odrzekła:

— Nie pójdziesz?

— Nie pójdę.

— Nigdy!

— Musisz!

— Nie, nie!

— Ja cię zmuszę!

W oczach Kizy zabłysły światła straszne.

— Nie pójdę. Nie, nie — szepce Edyta przez zęby, które szczękają.

— Nie pójdziesz?!! To ja jutro pokażę Mieczysławowi dziecko...

— O! O!

— Idź!

— Ulituj się nade mną.

— Albo dziś on, albo jutro umrzesz ty. Nie, nie! Co mówię? Ty nie umrzesz! Rozszarpią cię jego psy, ogień żywcem palić będzie twoje ciało. Dzień, dwa dni konać będziesz... Tak zwyczaj karze niewierne żony...

— Boże! Boże!

— Ja pokażę mu rano dziecko.

— Zabije cię on...

— Ciebie pierwej.

— Tchórzu! Mnie kobiecie mordować każesz?!

— Jam zbrodni nie popełnił.

— Jakto?

— Ja mu nie przysięgał wierności małżeńskiej, jam mu nie ślubował wiary.

— Nikczemniku!

— Byłem wolny. Do wszystkich kobiet świata droga mi stała otworem.

— Jakiś ty straszny.

— Idź.

— Nie pójdę. Doradzasz mi zbrodnię, popełniasz podłość!

— Jutro pokażę mu dziecko...

Edyta była złamana. Twarz barwę ziemi przybrała, drżące wargi zsiniały.

— Słuchaj Edyto. Jutro rozpalą ogień, w płomieniu żelazne obcęgi rozżarzą, aby szarpać twe ciało. Jutro pasy z ciebie drzeć będą, jutro po strasznych mękach oddadzą cię konającą psom...

— O! O! O!

— Idź!

Edyta słowa wymówić nie mogła. Przez zdławioną krtań nie chce się przedrzeć głos.

— Zgaś kaganiec... nie chcę widzieć...

— Idź... oto żelazo.

— Daj... Daj...

Wsparła się na drzwiach łożnicy. Dalekie błyskawice, oświetlające posłanie, na którym leży Edyty mąż. Z daleka echa grzmotów słychać, pomruk śląchmury, jakby głos groźby i ostrzeżenia przed pomstą warczał w czarniawie.

— Co to?

Gardło Mieczysława rzęży, gra pierś i dziwnie piszczy, gorączka ciałem wstrząsa, usta bełkocą jakby coś mówiły.

Wsłuchuje się Edyta.

— Edyto... — wzdycha Mieczysław. — Ukochana Edyto... żono!

Chce zbliżyć się do chorego męża. Odejść od drzwi, chce iść do łoża... nie może... Musi się oprzeć o wierzeje aby nie upaść. On mówi okropnym śmiechem gorączki:

— Dorodnaś krasawico, jako kłos pszeniczny, piękna, żono jako kwiat...

— Idź!

— Nie... ni ...

Raz jeszcze zawahała się, postąpiła naprzód rękę wzniosła w górę...

* * *

Straszliwym uderzeniem noża przebiła pierś męża...

* * *

Oczy otwarł Mieczysław straszliwe...

— Edyto!!! — zajęczał.

Drgnęło ciało, skręciło się konwulsją skonu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kronika bieżąca.

Niedziela
7
grudnia

2 Adw.
Ambrożego

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 7.29	o godz. 3.23
Księżyca	o godz. 4.07	o godz. 9.37

— Z powodu uroczystego święta Niepokalanego Poczęcia Panny Marji przypadającego na poniedziałek, dnia 8 grudnia, następny numer naszej gazety wyjdzie we wtorek 9 grudnia o zwykłym czasie.

— Przyjmowanie przedstawicieli władz. Sposób przyjmowania Prezydenta Rzeczypospolitej, przybywającego do świątyń katolickich, jest ustalony. Sposób ten jest podany w Rytuale i ma zastosowanie tylko do prezydenta państwa. Obecnie „Kurja metropolitalna“ w Warszawie poleca duchowieństwu, że przyjmowanie innych wyższych przedstawicieli władzy państwowej odbywać się może w ten sposób, że, w razie otrzymania urzędowego zawiadomienia o dniu i godzinie przybycia przedstawiciela władzy do kościoła, proboszcz lub w jego nieobecności wikary bez szat liturgicznych wita przybywającego przy wejściu do kościoła i towarzyszy mu, o ile przedstawiciel władzy jest katolikiem, przed ołtarz Najświętszego Sakramentu. Po oddaniu czci Najświętszemu Sakramentowi, służy proboszcz przedstawicielowi władzy informacjami o kościele i jego zabytkach. Gdy przedstawiciel władzy opuszcza kościół, odprowadza go proboszcz do drzwi kościelnych i żegna ukłonem.

— Dodatek do pensyj urzędniczych. Pisma poznańskie donoszą z miarodajnego źródła, że w przygotowanym przez rząd projekcie ustawy skarbowej, obejmującej budżet państwa na rok 1931-32, przewidziane jest wypłacanie funkcjonarjuszom państwowym i emerytom 15% dodatku do uposażenia miesięcznego w ciągu całego okresu budżetowego.

— Koszt przeprowadzenia wyborów. Ministerstwo spraw wewnętrznych otrzymać ma w ciągu najbliższych tygodni od wszystkich okręgowych komisyj wyborczych wykazy wydatków, związanych z przeprowadzeniem wyborów. Według obliczeń obecne wybory kosztowały 2 i pół miljona złotych. Są to wydatki państwowe na sam tylko urzędowy aparat wyborczy. Ile wydały poszczególne partje, narazie nie wiadomo.

— Zjazd dyrektorów szkół handlowych. W tych dniach odbył się w Krakowie zjazd dyrektorów szkół handlowych okręgu krakowskiego, zwołany przez kuratorjum szkolne. Na zjazd przybyło około 40 dyrektorów nietylko z okręgu kuratorjum krakowskiego, ale także śląskiego, łódzkiego i lwowskiego. Obrady toczą się w gmachu szkoły ekonomiczno-handlowej. Uczestników zjazdu powitał gospodarz budynku dyrektor Weigt. Z kolei przemówił reprezentant Izby przemysłowo-handlowej dyr. Mianowski podkreślając konieczność kontaktu zwłaszcza szkoły handlowej z życiem.

— Zamknięcie szosy Góra Redena — Bederowiec. Dyrekcja Policji w Katowicach podaje do publicznej wiadomości, że w niedzielę, dnia 7 grudnia 1930 w czasie od godz. 13 do 16 z powodu wyścigów motocyklowych zamknięta zostanie dla wszelkiego ruchu kołowego i pieszego szosa Król. Huta — Katowice na odcinku Góra Redena — Bederowiec. Przez czas zamknięcia szosy, ruch odbywać się będzie z Katowic do Król. Huty i naodwrót przez Katowice — Dąb, Katowice — Załęże i Wielkie Hajduki.

Dyrektor Policji.

— Zbyt piwa w Polsce. W przemyśle browarniczym, mniej więcej od lipca począwszy w porównaniu z rokiem ubiegłym obroty zaczęły spadać tak silnie, że w ciągu całego sezonu zmniejszyły się od 20—25 procent. Ceny piwa zasadniczym zmianom nie uległy, ale wypłacalność handlu wobec słabego sezonu jest z[...]cznie gorsza; żądanie prolongaty zobowiązań kredytowych jest na porządku dziennym.

Ukonstytuowanie prezydjum Klubu N. Ch. z. P. w Sejmie Śląskim.

Powołanie Zespołu posłów śląskich, N. Ch. Z. P. i grupy regjonalnej Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem.

Dnia 5 grudnia odbyło się pierwsze plenarne posiedzenie Klubu N. Ch. Z P. w Sejmie Śląskim, zwołane celem wyboru prezydjum Klubu oraz omówienia programu najbliższych prac. Posiedzenie otworzył prezes Głównego Komitetu Wykonawczego N. Ch. Z. P. poseł Grzesik. Do prezydjum Klubu wybrani zostali posłowie dr. Kocur Adam — prezes, Witczak Józef i Bałdyk Bonifacy — wiceprezesi, Kapuściński Stefan — sekretarz, dr. Kujawska Marja — skarbnik. dr. Dąbrowski Włodzimierz i dr. Kotas Jan — ławnicy. Po omówieniu programu prac najbliższych Klubu posiedzenie zostało zamknięte.

Jednocześnie w tymże dniu powołana została do życia grupa regjonalna posłów i senatorów Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem Województwa Śląskiego. Na prezesa grupy powołano posła Grzesika Karola, na wiceprezesa posła dr. Nowaka Ignacego, na sekretarza posła Karkoszkę Jana, na drugiego sekretarza posła Kuźmę Pawła, na skarbnika posła Jarczyka.

W celu zharmonizowania pracy politycznej i organizacyjnej wszystkich członków ciał parlamentarnych, zarówno Sejmu Śląskiego jak i Sejmu Rzplitej i Senatu powołany został Zespół Posłów Śląskich N. Ch. Z. P., do którego wchodzą wszyscy posłowie do Sejmu Śląskiego, Sejmu Rzplitej i Senatu. Prezydjum Zespołu Posłów Śląskich ukonstytuowało się jak następuje: prezes poseł Grzesik, wiceprezesi — dr. Kotas i dr. Kocur, sekretarz — Kapuściński, drugi sekretarz — Płonka, skarbnik — Jarczyk, zast. skarbnika dr. Kujawska, ławnicy — Prokop i Piechoczek.

Województwo śląskie.

*** Przepisy policyjne obowiązujące właścicieli domów.** Ze względu na bezpieczeństwo ludności przypominamy właścicielom, zawiadowcom i stróżom domu o obowiązkowem oświetleniu sieni i schodów, które należy oświetlać obecnie nastania wieczorów zimowych do godziny 10-ej wieczorem, czyli do godziny obowiązkowego zamykania bram domów. Klatki schodowe pozbawione światła należy oświetlać podczas całego dnia. Nieprzestrzeganie tych przepisów powoduje karę. Usuwanie śniegu i lodu z ulic ma nastąpić po każdorazowej śnieżycy. W czasie gołoledzi winny być chodniki i jednie codziennie do godziny 8-ej rano posypane paskiem, popiołem lub trocinami.

Z Katowickiego

Włamywacze przed sądem.

Katowice. Na początku roku bieżącego dokonano w Nowym Bytomiu, powiat Świętochłowice, szereg włamań i kradzieży. W seminarjum żeńskiem włamywacze skradli urządzenia gimnastyczne, których wartość ustalono na kilka tysięcy zł. Po upływie dłuższego czasu policja ustaliła nazwiska członków bandy złodziejskiej, do której należeli. Paweł Burek, Wilhelm Hadamik, Franciszek Mańczak, Alojzy Wilk, Anna Szymkowiak i Marja Hadamik. W tych dniach włamywacze odpowiadali przed sądem w Katowicach. Wszyscy przyznali się do winy, oświadczając, że nędza zmusiła ich do kradzieży. Trybunał wydał następujący wyrok: Burek 4 tygodnie, Hadamik, Mańczyk i Wilk, każdy na 2 tygodnie więzienia. Oskarżone kobiety zostały skazane każda na jeden tydzień więzienia. Wymiar kary świadczy, że wszystkim przyznano łagodzące okoliczności. Ponieważ w tym wypadku chodzi o osoby dotychczas sądownie nie karane, odroczono kary na 2 lata.

Targi gwiazdkowe.

Katowice. Tegoroczne targi gwiazdkowe w Katowicach będą odbyw. się od 10—24 grudnia na targowisku obok hali targowej. Tylko miejscowi handlarze zostaną dopuszczeni do targów gwiazdkowych. Sprzedawać wolno wszystkie artykuły targowe, oprócz jarzyny, mięsa i wyrobów mięsnych. Reflektanci zechcą zgłosić się w miejskiej policji w Katowicach w ratuszu. Przydział miejsc nastąpi 9 grudnia popołudniu po ukończeniu targu. Opłata targowa zostanie ustalona na miejscu.

Unieruchomienie huty.

Siemianowice w Katowickiem. Zmuszony ciężkiem położeniem gospodarczem i brakiem zamówień zarząd Huty Królewskiej i Laury postanowiły zamknąć wszystkie oddziały huty „Laury“ w Siemianowicach w okresie świąt Bożego Narodzenia, mianowicie w czasie od 20 grudnia do 6 stycznia włącznie. Podczas tego czasu część robotników będzie wykonywać roboty około naprawy urządzeń w poszczególnych oddziałach huty. Słychać, że także inne wytwornie Hut Królewskiej i Laury zostaną podczas czasokresu świąt godnych zamknięte.

Tani pieprz.

Siemianowice w Katowickiem. Pewien rzeźnik z Siemianowic udał się do Będzina, gdzie kupił zapas „taniego pieprzu“. Po powrocie do domu oszczędny rzeźnik zabrał się natychmiast do wyrobu kiełbas. Lecz wielkie było jego żdziwienie, połączone ze strachem, gdyż wyroby mięsne rzucone do wrzącej wody, eksplodowały, jakby zawierały materjał wybuchowy. Oczywiście, że resztę „taniego pieprzu“ złożono w urzędzie policyjnym.

Skutki niezgody.

Michałkowice w Katowickiem. W lokalu restauratora p. Tomanka w Michałkowicach wywiązała się bijatyka na tle osobistych porachunków pomiędzy 41-letnim robotnikiem Fr. Czają a 30-letnim Józefem Sobczykiem. Podczas wzajemnego obrabiania się wyżej wymienionych niejaki Jan Pinder został uderzony kuflem. W sprawie tej policja wdrożyła dochodzenia.

Z Król. Huty

Misje św.

Król. Huta. Za staraniem W. ks. proboszcza Gajdy odbywają się w parafji św. Jadwigi misje św. pod kierownictwem OO. Redemptorzystów z Krakowa w bieżącym tygodniu przeważnie dla niewiast i panien. Codziennie są trzy kazania: rano o godz. 8-ej, po południu o godz. 17-ej i wieczorem o godz. 20-ej. Dla mężczyzn rozpoczynają się nauki w niedzielę, dnia 7 grudnia. Parafjanie dotychczas bardzo licznie korzystają z nauk, przeto kościół wciąż jest przepełniony. Ks. misjonarze osiągają to, co jest celem misji — ugruntowanie się zasad religijnych wśród słuchaczy. Należy się spodziewać, że tak jak w bieżącym tygodniu dopisały niewiasty, w przyszłym tygodniu mężczyźni nie zostaną w tyle i tak samo licznie słuchać przybędą kazań i nauk dzielnych misjonarzy. W dniu 12 i 14 grudnia na zakończenie misji spodziewane jest przybycie Najprzewiel. ks. Biskupa Adamskiego.

Uroczystość patronki górników.

Król. Huta. Jak po inne lata, tak w roku bieżącym górnicy obwodu król.-huckiego obchodzili święto swej patronki św. Barbary nader uroczyście. Przed południem górnicy oraz ich przełożeni wzięli udział w nabożeństwie. Następnie w sali posiedzen rady miejskiej 180 weteranów pracy górniczej otrzymało zegarek jubileuszowy wzgl. dyplom honorowy. Prezydent miasta Spaltenstein wygłosił przemówienie w imieniu zarządu miasta. Na wieżach dobywalnych kopalń węgla powiewały flagi o barwach narodowych.

Sprawy kościelne.

Rozkwit katolicyzmu we Włoszech.

Niedawno londyński „Times" umieścił artykuł swego medjolańskiego korespondenta o nowym rozkwicie katolicyzmu we Włoszech. Artykuł ten jest godny uwagi z tego względu, że świadczy o wielkiem zainteresowaniu, z jakiem koła liberalne śledzą życie katolickie w Italji. Dziennik angielski podkreśla przedewszystkiem różnicę pomiędzy nowym ruchem katolickim a ruchem z roku 1919, którego ukoronowaniem było utworzenie partji popolarów i który wskutek tego miał charakter polityczny. Nowy ruch ostatnich lat jest w istocie swej wybitnie katolicki, religijny, a jego nerwem żywotnym jest Akcja katolicka. Faszyzm, który wchłonął w siebie wszystkie stowarzyszenia kulturalne i związki młodzieży, wobec Akcji katolickiej musiał powstrzymać swoje zapędy: ona jest jedyną organizacją, która istnieje poza obrębem ruchu faszystowskiego. Liczne kongresy, pielgrzymki, powstawanie tak wielu instytucyj katolickich, budząca szacunek postawa prasy katolickiej i wielka liczba uczniów w katolickich szkołach prywatnych — wszystko to są symptomy nowego rozkwitu katolicyzmu włoskiego.

Złoty telefon Ojca św.

W pracowni Ojca św. ustawiono złoty aparat telefoniczny, który mu podarowało nowojorskie przedsiębiorstwo telefonów i telegrafów. Aparat jest wykonany ze szczerego złota i ozdobiony srebrnemi głowami czterech Ewangelistów oraz srebrnym herbem papieskim. Pytanie jednak, czy papież kiedykolwiek go użyje, gdyż stało się już prawem zwyczajowem Watykanu, że papież nie powinien telefonować.

Odczyt.

Król. Huta. Sekretarjat Towarzystwa Czytelni Ludowych w Król. Hucie donosi: Ciekawy odczyt ilustrowany obrazami świetlnymi wygłosi z ramienia powszechnych wykładów uniwersytetu jagiellońskiego w niedzielę 7 grudnia o godzinie 5,30 wieczorem w auli gimnazjum żeńskiego dr. Józef Fudakowski p. t. „Algier i Tunis oraz oazy saharskie". Wstęp dla dorosłych 20 groszy, dla młodzieży szkolnej 10 groszy.

Uchwały magistratu.

Król. Huta. Magistrat uchwalił na czwartkowem posiedzeniu nadać nowej ulicy, łączącej ul. Podgórną z drogą Chorzowską (obok kolonji mieszkalnej urzędników Państw. Fabr. Związków Azotowych w Chorzowie) nazwę „ulicy Prezydenta Mościckiego". Radzie miejskiej uchwalono przedłożyć wniosek na przyznanie na zapomogi świąteczne dla bezrobotnych, biednych itp. potrzebnej kwoty z tem, że stawki zapomóg mają pozostać w tej wysokości, co w roku 1929. W celu dokładnego stwierdzenia zapotrzebowania na mieszkania uchwalono przeprowadzić w najbliższym czasie rejestrację osób nieposiadających mieszkań i ilości potrzebnych ubikacyj mieszkalnych.

Stan bezrobocia.

Król. Huta. Liczba bezrobotnych z nastaniem zimy wzrasta stale, w tygodniu od 27 listopada do 3 grudnia przybyło 75 bezrobotnych. Ogólna liczba bezrobotnych wynosi obecnie 4 166 osób, w tem 3 563 mężczyzn i 603 kobiet. Wsparcia bieżące pobierało 1 849 osób, zapomogi jednorazowe 128. Do pracy zapośredniczono 73 osób.

Zaginięcie chłopca.

Król. Huta. Wilhelm Nocoń, urodzony 11 lutego 1915 roku wyszedł z domu rodzicielskiego dnia 8 lipca roku bieżącego celem poszukania pracy i od tego czasu zaginął po nim wszelki ślad. Chodzi w tym wypadku o chłopca średniego wzrostu, postawa krępa, twarz okrągła. Wiadomości, które mogą przyczynić się do ustalenia miejsca pobytu zaginionego, uprasza się kierować do najbliższego urzędu policyjnego.

Nauka łaciny w szkołach europejskich.

Związek filologów niemieckich wystąpił z projektem powiększenia liczby godzin języków klasycznych w szkołach niemieckich. W związku z tem opracowano staystykę, która wykazała, że w Niemczech liczba godzin łaciny wynosi: w szkole średniej 68 godzin tygodniowo. Na drugiem miejscu znajdują się Włochy — 45 godzin, na trzeciem miejscu — Holandja — 39 godzin, na czwartem Austrja — 37 godzin, na piątem Szwajcarja — 36 godzin, na szóstem Francja — 29 godzin. Na siódmem miejscu znajduje się Polska: 27 godzin nauki łaciny w szkole średniej, na trzech dalszych zaś miejscach Szwecja, Norwegja, oraz Danja, w których wykłada się tylko 15 godzin łaciny tygodniowo, czyli przeszło 4 razy mniej, niż w Niemczech.

Kupujcie na gwiazdkę wyroby krajowe!

Wobec zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia organizuje Śląska Delegatura Ligi Samowystarczalności Gospodarczej dni propagandowe L. S. G. w czasie od 9 do 13 b. m. Do sklepów i składów wysłano w miarę zapasu odpowiednie wywieszki, Polskie Radjo przeprowadzi propagandę u swych słuchaczy na rzecz wytwórczości krajowej — nadto odbędą się odczyty i pogadanki.

Apelujemy równocześnie do społeczeństwa, by akcję tę usilnie poparło przez: **„Kupno na gwiazdkę towarów wyrobów krajowych"!**

Ułatwmy obrót handlowy naszym kupcom, pomnóżmy u wytwórcy zbyt towaru krajowego — dajmy pośrednio zarobek i pracę robotnikowi i pracownikowi polskiemu! Gdy zbiorowo i solidarnie kupować będziemy tylko nasze wyroby — otrzemy niejedną łzę goryczy, dostarczymy bezpośrednio kawałek chleba — staniemy się pionierem przyszłego dobrobytu Państwa! Siła i powodzenie samowystarczalności gospodarczej leży w nas samych!

Zwracamy się również do wszystkich pp. właścicieli sklepów, kupców i handlowców z usilną prośbą, by wysiłki nasze nie poszły na marne oraz by zechcieli okna wystawowe we wszystkich miastach zaopatrzeć w odpowiednie napisy i chorągiewki, które prawie każdy posiada — lub tanio i łatwo sporządzić sobie może.

Informacji na życzenie udziela: Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej, Katowice, ul. Stawowa 14, Tel. 18-68 i 71 oraz Polski Związek Towarzystw Kupieckich, Katowice, plac Wolności L 8, Tel. 16-12.

Polskie koleje państwowe.

Jak już donosiliśmy, ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie utworzenia kolei przedsiębiorstwem. W związku z notatką tą donosimy, że nowe rozporządzenie postanawia, iż przedsiębiorstwo „Polskie koleje państwowe" wpisane będzie do rejestru handlowego, wpisaniu do tegoż rejestru ulegają imiona i nazwiska osób, uprawnionych do podpisywania skryptów dłużnych i weksli w imieniu przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo obejmuje w zarząd wszystkie linje kolejowe, zarządzane dotychczas przez ministrstwo kolei i użytkowanie całym ich majątkiem nieruchomym. Cały majątek, oddany przedsiębiorstwu „Polskie koleje państwowe" na użytkowanie lub na własność, wyodrębnia się z ogólnego majątku skarbu państwa. Majątek nieruchomy, oddany temu przedsiębiorstwu, odpowiada za pożyczki i zobowiązania, które były zaciągnięte przez skarb państwa i które korzystay ze specjalnego zabezpieczenia na tym majątku. Majątek ten nie może być obciążony innemi pożyczkami i zobowiązaniami skarbu państwa.

Inwentaryzacja i oszacowanie majątku będą dokonane według zasad, które ustala minister kolei w porozumieniu z ministrem skarbu. Na swe potrzeby przedsiębiorstwo „Polskie koleje państwowe" zaciągać może pożyczki krótkoterminowe, nie przewyższające 10 procent ogólnego dochodu, wykazanego w ostatniem rocznem zamknięciu rachunkowem. Pożyczki te spłacane będą z bieżących dochodów przedsiębiorstwa. Ogólne zasady, na jakich pożyczki te mogą być zaciągane, ustala minister kolei w porozumieniu z ministrem skarbu. Zaciąganie pożyczek wyższych i długoterminowych oraz zaciąganie wszelkich zobowiązań, obciążających nieruchomości, nastąpić może tylko w granicach upoważnień państwowych. Bezpośredni zarząd przedsiębiorstwa „Polskie koleje państwowe" sprawuje minister kolei.

Weterani wojny francusko - niemieckiej.

Król. Huta. W roku ubiegłym w Król. Hucie mieszkało 17 weteranów, którzy brali udział w wojnie niemiecko-farncuskiej 1870-71 r. W roku bieżącym zmarło 6 tych weteranów, przeto obecnie jest przy życiu 11 weteranów wojny 1870-71 roku.

Rowerzysta pod wozem ciężarowym.

Król. Huta. Na wylocie ulicy Sobieskiego wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Jadący rowerem obywatel niemiecki Wilhelm Hanke z Rokitnicy, powiatu bytomskiego, wpadł pod wóz Antoniego Płonki z Król. Huty, przyczem doznał złamania nogi. Karetką pogotowia odstawiono go do szpitala miejskiego.

Sprawy towarzystw.

Król. Huta. W niedzielę 7 grudnia o godz. 16,30 odbędzie się w kasynie szybu św. Barbary przy ul. Lompy walne zebranie. Po zebraniu zjawi się Mikołaj.

Z Rybnickiego

Wystawa drobiu.

Rydułtowy w Rybnickiem. Towarzystwo hodowców drobnego inwentarza i ogrodników działkowych na Rydułtowy i okolicę urządza pod protektoratem p. Starosty w dniach od 6—9 bm. w Rydułtowach na sali p. Mańczyka przy ul. Rybnickiej wystawę drobiu, królików i gołębi rasowych. Wystawa zapowiada się bardzo dobrze, gdyż udział w niej wezmą także hodowcy sąsiednich towarzystw. Otwarcie wystawy nastąpi w dniu 6 grudnia o godz. 12-ej w południe.

Kraj, gdzie gazeta jest skarbem nieocenionym.

Człowiek, żyjący w naszych warunkach, który za kilka groszy kupuje gazetę, by ją po pobieżnem przejrzeniu wyrzucić, nie wyobraża sobie, że istnieją kraje, gdzie gazeta jest skarbem nieocenionym. Krajem takim jest wnętrze Australji. Zrzadka rozsiane tutaj osady latami całemi nie widują drukowanego słowa, a jeśli szczęśliwym trafem zdobędą osadnicy gazetę, zbierają się wszyscy, jak w wielkie święto, i dzielą się wiadomościami, które na szerokim świecie dawno już przebrzmiały. Potem mieszkańcy jednej osady posyłają gazetę do drugiej osady i tak gazeta idzie z rąk do rąk, aż rozleci się w strzępy. Gazety zrzucają lotnicy, przelatujący zrzadka nad pustynnemi piaskami środkowej Australji.

Z całej Polski.

Zjazd korporacyj akademickich.

Kraków. W najbliższą sobotę rozpocznie się tu IX Zjazd Związku Polskich Korporacyj Akademickich. W programie zjazdu znajdują się między innemi wnioski w sprawie stosunku korporacyj do organizacyj ideowo-politycznych.

Zemsta katowanego konia.

Łódź. Na jednej z ulic w Radogoszczu w Łódzkiem 27-letni woźnica Józef Majda, jadąc ciężko naladowanym wozem, zaczął smagać batem przemęczone konie. W pewnej chwili wóz utknął w głębokiej dziurze. Majda zaczął okładać konie ze zdwojoną energją. Miało to ten skutek, że koń uderzył woźnicę kopytem w głowę. Zbroczony krwią Majda upadł na ziemię. Zawezwany lekarz pogotowia stwierdził uszkodzenie czaszki i wstrząs mózgu. Majdę przewieziono w stanie groźnym do szpitala.

Śmierć na arenie.

Warszawa. W tych dniach w cyrku warszawskim belgijski artysta Ryszard Ribos padł nagle na piasek i przestał się ruszać. Ribos występował z 40 tresowanemi zwierzętami. Nagle runął na ziemię i zmarł. Przyczyna zgonu był udar serca. Ribos zmarł w 60 roku.

Dwa wyroki śmierci.

Poznań. W sądzie okręgowym w Poznaniu odbyła się rozprawa przeciwko gospodarzowi Michałowi Kuźmie i jego siostrze Joannie z Januszewa w powiecie średzkim, którzy w dniu 17 stycznia 1928 r. zamordowali w Januszewie w sposób potwornie wyrafinowany żonę Michała Kuźmy, Władysławę. Zbrodnię starali się upozorować samobójstwem zmarłej i pogłoski takie rozpuścili wśród sąsiadów. Ponieważ jednak sąsiedzi wiedzieli, iż Kuźma często katował swą żonę oraz groził jej śmiercią, powstały podejrzenia, które doprowadziły ostatecznie do wykrycia morderstwa. Potworne rodzeństwo skazano na karę śmierci przez powieszenie.

Dotkliwa kara.

Chojnice. Przed sądem okręgowym w Chojnicach na Pomorzu odpowiadali za krzywoprzysięstwo 29-letni Stanisław Marmurowicz z Chojnic, zamieszkały w Bydgoszczy i 36-letni Ignacy Dolata, zamieszkały w Kujawach powiatu wągrowieckiego. Sąd skazał Marmurowicza za krzywoprzysięstwo na trzy lata ciężkiego więzienia a Dolatę za namawianie do krzywoprzysięstwa.

Tragiczna śmierć robotnika.

Lwów. Przed kilku dniami wydarzył się we Lwowie tragiczny wypadek, zakończony śmiercią robotnika. Mianowicie do jednej z firm handlowych przy ulicy Akademickiej przywieziono transport win w dużych beczkach. 18-letni robotnik Fedyszyn sam staczał te beczki z wozu, a następnie jedną z beczek wagi 100 kg. usiłował spuścić po schodach do piwnicy w ten sposób, że sam był na przedzie, beczkę zaś podtrzymywał z tyłu za sobą. Nagle Fedyszyn potknął się i upadł, beczka zaś stoczyła się po nim, przygniatając go swym ciężarem. Wszelka pomoc okazała się bezskuteczna i Fedyszyn skutkiem doznanych ran wewnętrznych zmarł.

Program radjowy.

Niedziela, dnia 7 grudnia 1930 r.

Katowice, fala 408,7 m. 9.45 Transmisja otwarcia toru łyżwiarskiego w Katowicach. 10.15 Nabożeństwo z katedry Wileńskiej. 11.45 Transmisja z Teatru Polskiego w Katowicach uroczystej akademji organizowanej z okazji „Miesiąca Pomorza". 14.00 Ks. Dr. Bolesław Rosiński: „Wystarczy żyć uczciwie — o wiarę mniejsza". 14.20 Pieśni góralskie z Krakowa. 14.30 Odczyt rolniczy. 14.50 Pieśni góralskie. 15.00 Odczyt rolniczy „Żywienie drobiu w czasie zimy". 15.20 Muzyka z Krakowa. 15.40 Program dla dzieci z Warszawy. 16.10 Skrzynka pocztowa. 16.30 Intermezzo muzyczne. 16.40 Odczyt ze Lwowa. 16.55 Odczyt z Warszawy. 17.15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17.30 Muzyka religijna z kościoła Marjackiego w Krakowie. 18.30 Transmisja sportowa z międzynarodowych pokazów łyżwiarskich w Katowicach. 19.00 „Bery i bojki śląskie" — Karlik z Kocyndra — (Prof. St. Ligoń). 19.25 Feljeton. 19.40 Rozmaitości. 20.00 Słuchowisko z Krakowa. 20.30 Koncert popularny 22.00 Feljeton. 22.15 Recital śpiewaczy. 22.50 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 312,8 m. 10.15 Nabożeństwo z bazyliki wileńskiej. 12.15 Poranek symfoniczny z Warszawy. 14.00 Pogadanka dla rolników. 14.20 Pieśni góralskie. 15.00 Kronika rolnicza. 15.20 Nowela. 15.40 Program dla dzieci z Warszawy. 16.10 Odczyt. 16.30 do 17.15 Transmisja z Warszawy. 17.30 Muzyka religijna z kościoła Marjackiego. 19.25 i 19.40 Muzyka z płyt gramofonowych. 20.00 Audycja literacka. 20.30 do 22.50 Transmisja z Warszawy. 24.00 Hejnał z wieży Marjackiej.

Warszawa, fala 1411,7 10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. 12.15 Poranek muzyczny z Filharmonji. 14.00 Odczyt p. t.: „Zimowe prace w lesie". 14.50 Muzyka z Krakowa. 15.00 „Żywienie drobiu w czasie zimy". 15.20 Muzyka z Krakowa. 15.40 Program dla dzieci. 16.10 Skrzynka pocztowa. 16.30 Muzyka z płyt gramofonowych. 16.40 „O Klemensie Junoszy Szaniawskim". 16.55 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17.30 Transmisja koncertu z Krakowa. 19.25 Feljeton. 19.40 Muzyka z płyt gramofonowych. 20.00 Słuchowisko z Krakowa. 20.30 Koncert popularny w wyk. ork. P. R. 22.00 Feljeton. 22.15 Recital śpiewaczy. 23.00 Muzyka taneczna

Poznań, fala 334.8 m. 9.00 Koncert. 9.30 Wiadomości z całego świata. 10.00 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 17.10 Audycja harcerska. 17.35 Pieśni i arje oper. 18.10 Audycja artystyczna i wesoła. 20.00 Koncert uczniów państwowego konserwatorjum w Poznaniu. 22.00 Sygnał czasu. 22.15 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 325 m, **Gliwice,** fala 259,3 m. 12.00 Koncert z Lipska. 15.10 Kanarki śpiewają. 15.35 Teatrzyk dla dzieci. 16.15 Muzyka popularna. 17.30 Przeboje. 18.25 Utwory religijne. 20.30 Koncert popularny. 22.35 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 419 m. 11.18 Muzyka wojskowa 12.45 Koncert z Królewca. 14.30 i 15.30 Utwory muzyczne. 16.00 Koncert popularny. 17.30 Recytacje. 18.00 Muzyka. 18.40 Występ skrzypka. 19.30 Radjopertrety aktorów. 20.00 Wesoły wieczór. Następnie do 0.30 muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 516,3 m. 10.30 Śpiew chóralny. 11.05 Koncert orkiestry filharmonijnej. 13.15 Płyty gramofonowe. 15.05 Kwartet smyczkowy. 16.30 Koncert Wagnerowski. 18.30 Odczyt. 20.00 Koncert chóru i solistów. Następnie lekki koncert.

*

Poniedziałe, dnia 8 grudnia 1930 r.

Katowice, fala 408,7 m. 10.15 Nabożeństwo z kościoła pod wezwaniem Najświętszej Marji Panny w Piekarach Wielkich. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 — 13.10 Koncert melodyj i pieśni z r. 1830. 13.10 Poranek symfoniczny z Filharmonji warszawskiej. 14.00 Odczyt z Warszawy. 14.20 Muzyka z Warszawy. 14.30 Audycja rolnicza. 15.40 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16.10 Noc listopadowa w literaturze polskiej. 16.30 Intermezzo muzyczne. 16.40 Odczyt „Piękno w postaci zwierząt". 16.55 Koncert z płyt gramofonowych. 17.15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne z Warszawy. 17.40 Koncert reprezentacyjnej orkiestry policji państw. 19.00 Audycja autorska. 19.25 Feljeton p. t. „Kłamcy". 19.40 Rozmaitości. 20.00 Kwadrans literacki z Warszawy. 20.15 Pogadanka muzyczna z Warszawy. 20.30 Operetka Fr. Lehara „Paganini" z Warszawy. 22.00 Feljeton p. t. „Poezja Powstania Listopadowego". 22.15 Koncert z płyt gramofonowych. 22.50 Komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 312,8 m. Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 12.10 Koncert melodyj i pieśni z roku 1830. 14.00 Pogadanka dla rolników. 14.20 do 15.40 Transmisja z Warszawy. 16.10 Najnowsze wydawnictwo 16.30 i 16.55 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 do 20.30 Transmisja z Warszawy. 22.15 Muzyka z płyt gramofonowych. 22.50 Komunikaty i muzyka taneczna. 24.00 Hejnał z wieży Marjackiej

Warszawa, fala 1411,7. 10.15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 12.15 Transmisja z Filharmonji. 14.00 Odczyt. 14.20 Muzyka. 14.30 Audycja rolnicza. 15.40 Program dla dzieci starszych. 16.10 Odczyt. 16.30 Muzyka z płyt gramofonowych. 16.40 Odczyt. 16.55 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17.40 Muzyka popularna. 19.25 Feljeton. 19.40 Muzyka z płyt gramofonowych. 20.30 Operetka „Paganini" Lehara. 23,00 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 334,8 m. 9.30 Wiadomości z całego świata. 10.15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 12.05 i 12.25 Odczyty rolnicze. 12.45 Wykład dla gospodyń. 13.10 Koncert gramofonowy. 17.45 Koncert. 19.45 Rzeczy ciekawe. 20.30 Operetka z Warszawy. 22.00 Sygnał czasu i komunikaty. 22.15 Odczyt.

Wrocław, fala 325 m, **Gliwice** fala 259,3 m. Sonata Schuberta. 16.45 Płyty gramofonowe. 18.00 Lekki koncert. 18.40 Odczyt. 19.00 Wesoły koncert radjoorkiestry. 20.00 Odczyt 20.30 Muzyka i recytacje. 21.30 Niemieckie pieśni ludowe.

Berlin, fala 419 m. 14.00 Płyty gramofonowe. 15.20 i 16.05 Odczyty. 16.30 Arje. 16.45 Muzyka. 17.55 Program dla młodzieży. 18.55 Anegdoty teatralne. 19.20 Radjochór i soliści 20.00 Ballady w słowie i muzyce. 21.10 Muzyka kameralna. Do 0.30 muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 516,3 m. 11.00 Płyty gramofonowe. 15.20 Koncert. 17.00 Program muzyczny dla dzieci. 19.35 i 20.30 Koncert. 22.20 Muzyka lekka.

*

Wtorek, dnia 9 grudnia 1930 r.

Katowice, fala 408,7 m. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 15.00 Komunikaty gospodarcze. 15.35 „Chwilka lotnicza". 15.50 Odczyt rządowy z Warszawy. 16.15 Opowiastki ciekawe dla dzieci. 16.30 Koncert z płyt gramofonowych. 17.15 Odczyt z Wilna. 17.45 18.35 Rozmaitości. 18.35 — 18.45 Popularny koncert symfoniczny. 18.45 Codzienny odcinek powieściowy. 19.00 — 19.35 Apel poległych 1 pułku szwoleżerów. 19.35 Prasowy dziennik radjowy ((P. R. Warszawa). 19.50 Transmisja z Teatru Wielkiego w Poznaniu. Po transmisji komunikat meteorologiczny, oraz retransmisja ze stacji zagranicznych (do godz. 24.00).

Kraków, fala 312,8 m. 12.10 i 16.15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 Odczyt z Wilna. 17.45 Koncert symfoniczny z Warszawy. 19.50 Opera z Poznania. Po operze komunikaty. 24.00 Hejnał z wieży Marjackiej.

Warszawa, fala 141.7 m. 12.10 i 16.15 Koncert z płyt gramofonowych. 17.15 Transmisja z Wilna. 17.45 Koncert popularny symfoniczny. 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19.25 Muzyka z płyt gramofonowych. 19.35 Prasowy dziennik radjowy. 19.50 Transmisja opery z Poznaniu.

Poznań, fala 334,8 m. 7.00 Gimnastyka poranna. 7.15 Wiadomości z całego świata. 13.05 Koncert gramofonowy. 14.00 i 14.15 Komunikaty i giełda rolnicza. 17.45 Koncert z Warszawy. 18.45 Kronika europejska. 19.50 Opera z Teatru Wielkiego w Poznaniu. 22.45 Sygnał czasu i komunikaty. 23.00 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 325 m, **Gliwice,** fala 259,3 m. 13.50 Płyty gramofonowe. 16.00 Muzyka z kawiarni. 19.00 Płyty gramofonowe. 19.30 Odczyt. 20.00 Płyty gramofonowe. 20.30 Słuchowisko z Wiednia. 21.10 Muzyka lekka.

Wiedeń, fala 516,3 m. 12.00 Orkiestra. 15.20 Płyty gramofonowe 19.35 Muzyka wiedeńska. 20.30 Odczyt eksperymentalny. 21.10 Opera „Dzielny marynarz", 22.00 Płyty gramofonowe.

SPORT

Amatorski — czy Lechja?

Nadchodząca niedziela ostatecznie wyjaśni która z walczących drużyn wejdzie do Ligi czy **Lechja Lwów, czy też Amatorski Król. Huta.**

Na czele tabeli usadowiła się drużyna Amatorskiego mając 6 punktów. Drugie miejsce ma lwowska Lechja — 5 pkt.

Sytuacja przedstawia się więc dość nie jasno, jeżeli Amatorski K. S. wygra w niedzielę to spotkanie lub choćby tylko osiągnął wynik nierozstrzygnięty to mistrzostwo ma zapewnione albowiem 7 punktów w zupełności wystarcza mu na uzyskanie zaszczytnego mistrza Polski klasy „A" (a zaliczając zwycięstwo z 82 p. p. Brześć nad Bugiem dnia 14 grudnia w Królewskiej Hucie na ich własnem boisku będą mieli faktycznie 9 pkt.). Również i Lechja lwowska ma jeszcze jedno spotkanie do rozegrania a to z 82 p. p., albowiem walkower przyznano Lechji za nieprzybycie przeciwnika do Lwowa został przez Wydział Gier i Dyscypliny cofnięty a to dlatego, że drużyna brzeska z powodu wyborów nie mogła do naznaczonego na ten dzień spotkania stanąć.

Należy się jednak liczyć, że mistrz Śląska godnie zareprezentuje się we Lwowie i dołoży wszelkich sił, by zwyciężyć. Inaczej bowiem ukończyłby się dotychczasowy wysiłek kompromitująco i to nie tylko dla drużyny Król-Huckiej, lecz i dla całego świata piłkarskiego Śląska albowiem Górny Śląsk stać na to, że nie tylko jeden ale więcej klubów, może stawić czoła każdej drużynie Ligowej.

Niedziela, dnia 7 grudnia.

„Juvelia - Cup".

Do zawodów o wędrowny puhar ofiarowany przez firmę Juvelia w nadchodzącą niedzielę stają:

Ruch Wielkie Hajduki — K. S. 07 Siemianowice.

Zawody powyższe zostaną rozegrane w niedzielę o godzinie 14-tej na boisku Ruchu. Czy ligowa drużyna Ruchu w tem spotkaniu odniesie zwycięstwo trudno powiedzieć albowiem znajduje ona w słabej formie o czem świadczy fakt że uległa wojskowej drużynie warszawskiej Legji w kompromitującym stosunku 7:1.

„06" Katowice — K. S. Śląsk Świętochłowice.

Spotkanie to zostanie rozegrane w Załężu na boisku K. S. „06". i stać będzie pod znakiem zapytania, albowiem obydwie drużyny znajdują się obecnie w świetnej formie.

K. S. Naprzód Lipiny — Żydowski K. S. Hace.

Jest to pierwsze spotkanie między powyższemi drużynami.

K. S. Chorzów — Policyjny K. S. Katowice.

Policyjny K. S. po ostatnim swoim zwycięstwie nad wicemistrzem Górnego Śląska „06" Katowice, będzie się starał ażeby z tego spotkania wyjść z honorem.

Poniedziałek, dnia 8 grudnia.

w Siemianowicach:
K. S. „07" Siemianowice — Kolejowe P. W. Hace

w Mysłowicach:
K. S. „06" — K. S. Chorzów.

Drużyna mysłowicka znajduje się obecnie w dobrej formie, to też Chorzów ażeby wyjść z tego spotkania zwycięsko, będzie miał ciężki orzech do zgryzienia.

w Świętochłowicach:
K. S. Śląsk — K. S. Naprzód Lipiny.

w Katowicach:
Policyjny K. S. zmierzy swe siły z Żydowskim K. S.-em.

Wreszcie ostatnie spotkanie zostanie rozegrane w **Hajdukach.** Zmierza tam swe siły obecny leader tabeli B wicemistrz G. Śląska K. S. „06" Katowice z ligową drużyną **Ruchu.**

Mistrzostwo klasy B.

W zawodach o mistrzostwo klasy „B' spotkają się:

w Chropaczowie:
K. S. Czarni — K. S. Brzeziny Śląskie.

w Szopienicach:
K. S. „24" — K. S. „26" Nikiszowiec.

Spotkania towarzyskie.

W Bogucicach rozegrają w dniu 8 bm. **K. S. Słowian i KS. „20" Bogucice** zawody o puhar ufundowany przez bokserską drużynę **B. K. S. „29" Bogucice,** która w sobotę, dnia 6 grudnia obchodzi swoją roczną rocznicę istnienia.

K. S. „20" Rybnik gości u siebie knurowską drużynę **„Concordia",** zaś w poniedziałek walczy z Sokołem w Włodzisławiu.

Sensacyjne zawody bokserskie w Król-Hucie.

W nadchodzącą niedzielę to jest dnia 7 grudnia zostanie rozegrane o godzienie 11-tej rano w kinie „Śląskim" w Królewskiej Hucie sensacyjne spotkanie między drużynowym mistrzem Polski — **Wartą Poznań a Klub. Bokserskim Stadjon.** Obydwie drużyny wystąpią w swych najlepszych składach to też walka między temi zespołami będzie bardzo zacięta. Poznańska drużyna jak wiadomo posiada w swem gronie dwóch wicemistrzów Europy a to w wadze muszej i w wadze półśredniej, nie mających równych sobie w Polsce. W wadze muszej wicemistrzem jest Forlański, zaś w wadze półśredniej **Majchrzycki.** Pozatem posiada ona zawodników znanych nie tylko w Polsce ale i w Europie jak sześciokrotny mistrz Polski **Arski,** były mistrz Polski **Wiśniewski,** Tomaszewski, Wolniakowski i t. d.

Również i Królhuczanie posiadają świetnych bokserów, jak Niesobskiego, Ota, Zachłoda itd.

Warta poznańska bogata w świetne tradycje, które zwłaszcza zawdzięcza Forlańskiemu, Majchrzyckiemu, Arskiemu i Wolniakowskiemu, ostatnio straciła na opinji z powodu „szachrów" robionych z zagranicznemi drużynami.

Stadjon ma reprezentantów utalentowanych, młodych, świetnie przygotowanych przez trenera p. W Snopka. — Oto jest lepszy niż w roku ubiegłym. Niesobski jest największym talentem.

Skład obydwu drużyn został na powyższe zawody zestawiony w sposób następujący:

Waga musza: **Wolniakowski (P.) — Knoff** ((St.), waga kogucia: **Forlański (P.) — Tunk** ((St.) waga piórkowa: **Warecki (P.) — Otto (St.),** waga lekka: **Stromski (P.) — Zachłod (St.),** waga półśrednia: **Arski (P.) — Kulzanek II (St.),** waga śr dnia: **Majchrzycki (P.) — Katoska (St.),** waga półciężka: **Wiśniewski (P.) — Niesobski (St.),** waga ciężka: **Tomaszewski (P.) — Woczka (06),** względnie **Pietroń (St.).**

Otwarcie sztucznego toru łyżwiarskiego w Katowicach.

Delegacja spółdzielni „Sztucznego Toru Łyżwiarskiego" była u pana wojewody śląskiego, który przyjął i zapowiedział swoje przybycie na uroczystość otwarcia. Ksiądz biskup przybyć nie może, gdyż wyjeżdża na niedzielę do Krakowa. Poświęcenia toru o godz. 10-tej rano w niedzielę dokona ksiądz kanonik dr. Szramek, proboszcz parafji Najśw. Marji Panny.

W dniu dzisiejszym biuro „Śląskiego Towarzystwa Łyżwiarskiego" i zarządu toru zostało przeniesione do domu klubowego przy torze Tam należy zgłaszać się po bilety wstępu, sezonowe karty wstępu i wszelkie informacje i tam przyjmuje się zapisy na członków „Śląskiego Towarzystwa Łyżwiarskiego" i Spółdzielni. Adres: Katowice, ul. Bankowa, Sztuczny Tor Łyżwiarski.

Klub motocyklowy w Król. Hucie.

We wtorek, dnia 2. bm. odbyło się w Król-Hucie w restauracji pod „Flotą" o godz. 8-mej zebranie Klubu motocyklowego pod przewodnictwem wiceprezesa p. Ankersa. Po zagajeniu i odczytaniu protokółu podał prezes zebranym do wiadomości, że p. prezydent miasta Spaltenstein przyjął godność I. prezesa klubu Następnie odczytano regulamin wyścigów motocyklowych o mistrzostwo miasta Król-Huty i klubu. Sprawę wyścigów referował kapitan sportowy p. Karuga. Wyścig, nad którym objął protektorat pan prezydent Spaltenstein odbędzie się dnia 7 grudnia na szosie Król-Huta ((Góra Redena) — Dąb (Bederowiec). Kierownikiem metingu został wybrany p. Donnerstag, zastępcą p Riedel, kierownikiem komisji technicznej p. Krzemiński. Chronometarzyści — p. Szołtysek i p. Karaś. Kasą zajmie się p. Cieszanowski.

Ze Śląska Opolskiego.

Z Bytomskiego.

Opodal kupca Brotkorba **w Rokitnicy** wjechał do rowu przydrożnego samochód ciężarowy z przyczepką, naładowany workami z mąką. Samochód rozbił się a około 120 centnarów mąki zostało doszczętnie zniszczonych. Na szczęście osoby, konwojujące transport mąki, nie poniosły żadnej szkody.

Z Zabrskiego.

W tych dniach zostało najechanych kołami motorowemi i odniosły poważniejsze poranienia dwoje dzieci, 6-letnia Jadwiga Matowska **z Zabrza** i 4-letni Gerhard Gnielka **z Mikulczyc.** Dziewczynkę odstawiono do miejskiego szpitala ,a chłopczyka pozostawiono po opatrzeniu przez lekarza opiece rodzicielskiej. Wypadki te powinny być przestrogą dla matek, że dzieci małych nie wolno puszczać na ulice samopas, albo je posyłać do sklepu.

*

Do składu garderoby Jerzego Polaka **w Zabrzu** włamali się onegdajszej nocy złodzieje i zabrali 30 kożuchów wartości 6 tysięcy złotych. Łup złodziejski spakowali do worków i wózkiem odwieźli w bezpieczne miejsce. Powiadomiona policja puściła na ślad włamywaczy psa policyjnego, który szedł tropem złodziei aż do ulicy Kościelnej, gdzie ślad stracił.

*

Na kopalni „Królowa Ludwika" (pole wschodnie) w **Zaborzu** został elektrykarz Józef Krzoska rażony prądem elektrycznym i na miejscu zabity. Zwłoki odstawiono do kostnicy lazaretu knapszaftowego w Zabrzu.

*

Miasto **Zabrze** liczy 130 tysięcy mieszkańców, z których niemniej jak 40 tysięcy pobiera zapomogi, na które wydaje zarząd miasta rocznie 5 miljonów 200 tysięcy marek.

Z Gliwickiego.

Nietrzeźwy szofer, kierujący samochodem ciężarowym, najechał na szosie Tarnogórskiej w Gliwicach na furmankę pewnej piekarni. Zderzenie było tak ciężkie, że samochód stoczył się do rowu, przyczem eksplodował zbiornik z benzyną i cały samochód stanął w morzu płomieni. Zanim przybyła straż ogniowa, samochód spalił się zupełnie. — Szkoda, jaką właściciel samochodu poniósł, wynosi 10 tysięcy marek, szkoda właściciela piekarni 1.500 marek. Szczęście, że z ludzi nikt nie poniósł szkody. Nietrzeźwego szofera nie minie zasłużona kara.

Z Opolskiego.

W czwartek spalił się dom Jana Kondzieli **w Groszowicach.** Z domem spalił się też cały inwentarz. Przyczyna pożaru dotychczas nie jest wyjaśniona.

*

Dwuletnia córeczka gospodarza Pawła Kupki **w Kadłubie Turawskim** wpadła do dołu pełnego gnojówki i utopiła się. Mimo pomocy lekarskiej maleństwa nie zdołano przywrócić do życia.

Z Prudnickiego.

W tych dniach zmarł w lecznicy **w Prudniku** fabrykant Stanula. Zwłoki nieboszczyka przewieziono do Łącznik, gdzie pochowane zostały na tamtejszym cmentarzu. W nocy po pogrzebie pies, należący do rasy wilczej, przesadził przez płot ogrodzenia domowego i pobiegł w stronę cmentarza. Na cmentarzu pies odszukał grób swego pana, a porozrzucawszy z grobu wieńce, zaczął rozkopywać nasyp. Zmęczywszy się prawdopodobnie, pies położył się na grobie, gdzie znaleziono go rano dnia następnego i zabrano do domu.

Chałupnik Łukasz Magiera **z Głogówka,** wymijając samochód obalił się z kotaru i został bardzo ciężko i niebezpiecznie przejechany. Z rozbitą głową i połamanemi żebrami odstawiono nieszczęśliwego do szpitala Braci Miłosiernych. Lekarze wątpią o utrzymaniu go przy życiu.

Nadesłane.

Skąd pochodzi nazwa Aspirin?

W błotnistych, pustynnych miejscowościach rośnie krzew, wysokości około 1 metra, z białemi charakterystycznemi kwiatami. Popularnie nazywają go „Kozia bródka“, naukowa zaś łacińska jego nazwa brzmi „Spiraea ulmaria“. — Roślina ta zawiera pewien związek, okazujący wielce pomyślny wpływ leczniczy na różne choroby, a zwłaszcza na zaziębienie. Tenże sam związek znajduje się również i w powszechnie znanych tabletkach Aspiriny. Przy porównywaniu nazw „Aspirin“ i „Spiraea“ odrazu rzuca się w oczy ich bliskie pokrewieństwo. Otóż tabletki Aspiriny znajdują się w użyciu już od 30 lat i zachowują nadal bez zmiany swe cenne znaczenie lecznicze na całym świecie do dnia dzisiejszego. Oryginalne tabletki Aspiriny (z marką ochronną w postaci krzyżowego napisu „Bayer“) są do nabycia we wszystkich aptekach.

Podziękowanie.

Za tak liczne życzenia otrzymane w dniu
70-letniej rocznicy życiowej
składam na tej drodze najserdeczniejsze
„Bóg zapłać!“
wszystkim, a szczególnie: WP. dyrektorowi Nawrockiemu, Szan. Redakcji i współpracownikom „Katolika“ w Bytomiu, Szan. Redakcji i Administracji „Katolika Polskiego“ w Katowicach, Przew. ks. kanonikowi Szramkowi i ks. Prałatowi Gawlinie w Katowicach, Szan. Redakcji „Polonii“, Szan. Zarządowi Banku Ludowego w Bytomiu, p. p. urzędnikom Skarbofermu w Król. Hucie, kolegom i drukarzom Spółki Brackiej w Tarn. Górach, byłemu red. „Katolika“ p. Pilchowskiemu w Tarn. Górach, p. Kazimierzowi Schaeferowi i Jego zacnej Rodzinie w W. Piekarach, Szan. Red. „Nowin Codziennych“, Szan. Panu Szczepaniakowi i Jego Małżonce w Opolu, Szan. Panu Dr Michałkowi w Berlinie, oraz wszystkim Przyjaciołom i Znajomym.

Józef Gallus.

Bytom, dnia 28 listopada 1930.

Sprawy towarzystw.

Bogucice. Z inicjatywy miejscowego koła abstynentów odbędzie się w niedzielę, dnia 7 grudnia rb. o godz. 6-ej na sali Domu Sierot w Bogucicach wyświetlanie filmu przeciwalkoholowego. Film ten wskazuje na zgubne skutki używania alkoholu. Zaprasza się wszystkich parafjan. Dla dzieci odbędzie się wyświetlanie filmu w sobotę o godz. 6-ej wiecz. **Zarząd.**

Baczność Podoficerowie Rez. w Król. Hucie.

W niedzielę, dnia 7. bm. o godz. 10 przed poł. odbędzie się w lokalu „Pod Flotą“ przy ul. Bytomskiej, róg 3 Maja, zebranie miesięczne koła. Wszystkich dotychczas niezorganizowanych podoficerów rezerwy zaprasza się. **Zarząd.**

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie.

w dniu 5 grudnia 1930 r.

Dolar amerykański 8.90 zł. Funt sterlingów angielskich 43.21 zł. 100 franków francuskich 34.97 zł 100 szylingów austrjackich 125.25 zł. 100 koron czeskich 26.39 zł. 100 lirów włoskich 46.63 zł. 100 franków szwajcarskich 172.37 zł. 100 guldenów holenderskich 358.22 zł. 100 belgów belgijskich 124.09 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 4 grudnia 1930 r.

Żyto 18.50—19.00, Pszenica 24,50—26.00. Jęczmień przemiałowy 19.00—21.50. Jęczmień browarowy 25.00—27.00. Owies 18.75—20.00. Mąka żytnia 65 procentrowa 32.00. Mąka pszenna 65 procentowa 44.50—47.50. Otręby żytnie 11.50—12.50. Otręby pszenne 13.00—14.00. Otręby pszenne grube 14.50—15.50. Rzepak 41.00—43.00. Groch Wiktorja 27.00—32.00. Ziemniaki jadalne 2.00

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

REPERTUAR.

Sobota, dnia 6 grudnia „Marta“ o godz. 19.30.

Niedziela, dnia 7 grudnia „Akademja Pomorska“ o godz. 11.30.

Niedziela, dnia 7 grudnia „Opowieści Hoffmana“ o godz. 15.30

Niedziela, dnia 7 grudnia „Manewry Jesienne“ o godz. 19.30.

Poniedziałek, dnia 8 grudnia „Kopciuszek“ o godz. 11.30.

Poniedziałek, dnia 8 grudnia „Żydówka“ o godz. 15.30.

Poniedziałek, dnia 8 grudnia „Szwejk“ o godz. 19.30

Środa, dnia 10 grudnia „Manewry Jesienne“ o godz. 19.30.

Teatr Polski na prowincji.

Wtorek, dnia 9 grudnia „Manewry Jesienne“ Knurów o godz. 19.30.

Czwartek, dnia 11 grudnia „Szwejk“. Bielsko 15.30 i 19.30.

Piątek, dnia 12 grudnia „Szwejk“. Król. Huta o godz. 15.30 i 19.30.

Sobota, dnia 13 grudnia „Manewry Jesienne“ Tarnowskie Góry, o godz. 19.30.

Nakładem firmy „Katolik“ spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska. Sp. z ogr. odp.. Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 378. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Osoba,

która jadąc pociągiem odchodzącym z Katowic do Lublińca o godz 23.30 dnia 13 listopada br. zabrała mój dyplom mistrzowski wystawiony przez Izbę Rzemieślniczą w Katowicach w tymże dniu na nazwisko Jan Piłat, upraszam o oddanie takowego za wynagrodzeniem pod adresem: Jan Piłat, Stare Chechło, pow. Tarn. Góry.

Dnia 3 grudnia br. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach zaopatrzony św. Sakramentami

Paweł Świerkot

gospodarz

w wieku lat 46. Jego życie było pracą poświęconą dla swojej rodziny.

O czem zawiadamia w smutku pogrążona

Elżbieta Świerkot z domu Fuss.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 6 bm. o godz. 10-tej rano w Suscu.